

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-5-31 (Devralma)
Karar Sayısı : 17-35/564-247
Karar Tarihi : 26.10.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER : A. Özlem UZUN, A. Ogün KARAGÜLLE, Merve BİROĞLU

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Tek-Art Kalamış ve Fenerbahçe Marmara Turizm Tesisleri A.Ş.
Münir Nurettin Selçuk Cad. Kalamış Yat Limanı No: 17/2 Kalamış,
Kadıköy, İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Milta Turizm İşletmeleri A.Ş.'nin paylarının tamamının Tek-Art Kalamış ve Fenerbahçe Marmara Turizm Tesisleri A.Ş. tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 28.07.2017 tarih ve 5441 sayılı ile giren ve eksiklikleri 15.08.2017 tarih ve 5882 sayılı, 19.09.2017 tarih ve 6661 sayılı, 17.10.2017 tarih ve 7469 sayılı yazılar ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 23.10.2017 tarih ve 2017-5-31/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Dosya konusu başvuruda, Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş.'nin (DOĞAN HOLDİNG) kontrolünde bulunan Milta Turizm İşletmeleri A.Ş.'nin (MILTA TURİZM) paylarının ve tam kontrolünün Tek-Art Kalamış ve Fenerbahçe Marmara Turizm Tesisleri A.Ş. (TEK-ART) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.

G.1. İşlem Tarafları

G.1.1. Devralan: TEK-ART

- (5) Devralma işlemi gerçekleştirecek olan TEK-ART, Koç Holding A.Ş. (KOÇ GRUBU) şirkettir. TEK-ART'ın hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 1: TEK-ART'ın Hissedarlık Oranları

Hissedar	Pay Oranı (%)
Koç Holding A.Ş.	75,9
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	24,1
Toplam	100,0

Kaynak: Bildirim Formu

17-35/564-247

- (6) 1987 yılından bu yana marinacılık sektöründe faaliyet göstermekte olan TEK-ART'ın ana faaliyet konuları arasında yurtiçinde ve yurtdışında turizme elverişli tesisler, otel, motel, kamp alanı, tatil köyü, konaklama tesisleri, mokamp alanı, marina işletmeciliği vb. gibi eğlence ve dinlenmeye yönelik turistik nitelikteki yerler, spor, sağlık ve sosyal hizmet tesisleri, turizm tesisleri kurmak, tamamen veya kısmen satın almak, işletmek, işlettiirmek ve kiralamak yer almaktadır.
- (7) TEK-ART, Netsel Marmaris Marina ve Makmarin Kaş Marina'yı ortak kontrol vasıtası ile ve Gökova Ören Marina'yı işletme sözleşmesi aracılığıyla işletmektedir. Netsel Marmaris Marina'da TEK-ART'ın hisse oranı %(...) olsa da, marina Netsel Turizm Yatırımları A.Ş. ile ortak kontrol edilmektedir. Makmarin Kaş Marina'da TEK-ART'ın hisse oranı %(...) dir ve marina Makmarin Kaş Marina İşletmeciliği Turizm ve Ticaret A.Ş. ile ortak kontrol edilmektedir. Gökova Ören Marina ise aslen Gökova Ören Marina Turizm İnş. ve Tic. A.Ş. tarafından kontrol edilmektedir. İlgili teşebbüsün işletmeciliğe ilişkin know-how ve marka ismi ihtiyacı doğrultusunda, bu teşebbüs ile TEK-ART arasında 12.02.2015 tarihinde bir "İşletme Sözleşmesi ve Marka Kullanma/Lisans Sözleşmesi" imzalanmıştır. Sözleşmenin bitim tarihi (...) 'tir. Bununla birlikte, TEK ART'ın marinada kontrol hakkı bulunmamaktadır. Bunlar dışında TEK-ART tarafından işletilen Fenerbahçe-Kalamış Marina bulunmaktadır. 12.05.2014 tarihinde yapılan Fenerbahçe Kalamış Marina'nın özelleştirilmesi ihalesini TEK-ART kazanmıştır. Bununla birlikte, ihaleye konu imar planına ilişkin olarak Danıştay tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararı nedeniyle şirket, 19.03.20105 tarihinde ihaleden çekilmiş, sıradaki talipliler tarafından da sözleşme imzalanması reddedilince ihale iptal edilmiştir. TEK-ART, hâlihazırda Hazine'ye ecri misil ödeme yoluyla faaliyetlerine devam etmektedir. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, yürütmeyi durdurma kararına konu imar planı yerine yeni bir plan sunmuş, ancak, bu plana karşı da dava açılmış ve dava kapsamında Danıştay yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. Taraflar, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının yürütmeyi durdurma kararına neden olan hususlarda imar plan değişiklikleri üzerinde çalışmakta olduğu ve planda tadilat tamamlandıktan sonra yeni bir ihaleye çıkılabileceği yönünde duyurular aldıklarını beyan etmektedir. Bunun dışında KOÇ GRUBU tarafından işletilen diğer marinalarda TEK-ART'ın pay veya kontrol sahipliği bulunmaktadır.
- (8) KOÇ GRUBU'nun ana faaliyet alanlarını ise otomotiv, enerji, finans ve dayanaklı tüketim malları oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra, KOÇ GRUBU'nun Setur Marinaları (SETUR) markası adı altında Setur Marinaları Marina ve Yat İşletmeciliği aracılığıyla marina işletmeciliği, Setur Servis Turistik A.Ş. aracılığıyla turistik seyahat acenteciliği, Setair Hava Taşımacılığı ve Hizm. A.Ş. aracılığıyla özel havayolu taşımacılığı ve RMK Marine Gemi Yapım San. Deniz Taş. İşl. A.Ş. şirketi aracılığıyla yat üretimi faaliyetleri de bulunmaktadır.
- (9) KOÇ GRUBU; pay sahipliği, işletme hakkı sahipliği ve ortak kontrol aracılığıyla ikisi Marmara Denizi, sekizi Ege-Akdeniz Bölgesi olmak üzere Türkiye'de toplam 10 adet marinayı işletmektedir. Bu marinaların kontrol yapısı ve bulunduğu bölge aşağıdaki tabloda verilmiştir.

17-35/564-247

Tablo 2: KOÇ GRUBU'nun Kontrolündeki Marinalar

Marina	Lokasyon	Kontrol
Fenerbahçe-Kalamış Marina	İstanbul	(TEK-ART) Koç Grubu
Yalova Marina	Yalova	(SETUR) Koç Grubu
Ayvalık Marina	Balıkesir	(SETUR) Koç Grubu
Çeşme Marina	İzmir	(SETUR) Koç Grubu
Kuşadası Marina	Aydın	(SETUR) Koç Grubu
Finike Marina	Antalya	(SETUR) Koç Grubu
Antalya Marina	Antalya	(SETUR) Koç Grubu
Netsel Marmaris Marina	Muğla	(TEK-ART) Ortak Kontrol
Makmarin Kaş Marina	Antalya	(TEK-ART) Ortak Kontrol
Gökova Ören Marina	Muğla	(TEK-ART) İşletme Sözleşmesi

Kaynak: Bildirim Formu

G.1.2. Devralınan: MİLTA TURİZM

- (10) Milta Bodrum Marina (Milta Marina), 1976 – 1988 yılları arasında T.C. Turizm Bankası A.Ş.'ye bağlı olarak 125 yat kapasitesiyle "Turban Bodrum Marina İşletmesi" olarak hizmet vermiştir. Bu tarihten sonra banka yeniden yapılandırılarak Turban Turizm A.Ş. "Turban Bodrum Marina" adı altında çalışmaya devam etmiştir. 1992 yılında kapasitesi, 2 adet yüzer iskele ilave edilerek, kapasite 275'e çıkarılmıştır.
- (11) 1996 yılında özelleştirilerek Karada Turizm İşletmeleri A.Ş. tarafından 49 yıllığına kiralanmış ve kapasitesi 375'e çıkartılmıştır. Karada Turizm İşletmeleri A.Ş. Kasım 1997'de DOĞAN GRUBU tarafından satın alınmış ve 2001 yılında MİLTA TURİZM ile birleştirilmiştir. Bugün 425 kapasite ile MİLTA TURİZM adı altında faaliyetini sürdürmektedir.

G.2. İlgili Pazarlar

G.2.1. Sektör Hakkında Bilgiler¹

- (12) Başvuru konusu devralma işlemi, marina işletmeciliği pazarında gerçekleşecektir. Yukarıda değinildiği üzere KOÇ GRUBU hali hazırda 10 adet marinayı işletmektedir. DOĞAN GRUBU'nun ise MİLTA TURİZM'den başka işlettiği marina bulunmamaktadır.
- (13) Ülkemizde yatçılık ve yat turizmi alanındaki ilk düzenlemeler 1982 yılında 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle yapılmıştır. Yat limanı/marina yatırım ve işletmeciliğine ilişkin düzenlemeler ise bu Kanuna bağlı olarak 1983 yılında yayımlanan Yat Turizmi Yönetmeliği ile hayata geçirilmiştir. Yat Turizmi Yönetmeliği 2009 yılında Deniz Turizmi Yönetmeliği olarak yeniden düzenlenmiştir. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığınca yat turizmi açısından öncelikli yatırım alanlarını belirlemek, bu konudaki sorunlara çözüm getirmek ve sektöre yön vermek amacıyla Yat Turizmi Master Planı hazırlatılarak ülkemizin tüm kıyıları elverişlilik açısından incelenip en uygun konumlar belirlenerek gerek kamu gerekse özel sektörün yat limanlarıyla ilgili yatırımlarını yönlendirecek alanlar elde edilmiştir.

¹ Sektör hakkındaki bilgiler Ulaştırma Bakanlığı tarafından hazırlanan Ülkemizde Yat Limanı (Marinacılık) adlı çalışmasından ve Deniz Ticareti Odası tarafından hazırlanan Deniz Turizmi Dergisi Nisan 2015 sayısından alınmıştır.

17-35/564-247

- (14) Dünya yatçılık sektöründe Akdeniz çanağına olan ilgi artmaktadır. Bu sebeple, bölge yatçılık ve yat turizmi için en önemli bölge haline gelmiştir. Genel olarak, Bodrum-Finike arasındaki bölge, tekne trafiğinin en yoğun olduğu, Bodrum'dan kuzeyde Kuşadası, Finike'den güneyde Antalya'ya kadar olan bölge ise aynı yoğunlukta olmamakla beraber, ikinci derece yoğun bölge olarak öne çıkmaktadır. Ülkemizde yat hareketi bakımından en yoğun liman Marmaris olup, onu sırasıyla Bodrum, Göcek, İstanbul, Fethiye ve Kuşadası limanları izlemektedir.
- (15) Türkiye'de son yıllarda büyüme eğilimi gösteren deniz turizmi, buna bağlı olarak gelişen yat turizmi, yeni marina ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. Türkiye, 8333 km kıyı şeridine sahiptir. Ülkemizde deniz turizmi ağırlıklı olarak Akdeniz ve Ege kıyılarımızda yapılmakta olup, öne çıkan turistik yerlerimizin başında ise Ege bölgesinin güneye bakan kısımları, İzmir, Çeşme, Aydın, Ayvalık, Kuşadası, Bozburun, Datça Marmaris ve Göcek gibi bölgeler, Akdeniz Bölgemizde ise Antalya, Side, Kaş, Kalkan, Mersin Kız Kalesi, Anamur gibi bölgeler gelmektedir. Bildirim Formunda yer verilen bilgilere göre Ege ve Akdeniz kıyılarında faaliyet gösteren marinaların deniz kapasitesi 12.452 ve kara kapasitesi 4.886 adettir. Türkiye çapında ise deniz kapasitesi 17.769 ve kara kapasitesi 5.856 adettir.
- (16) Ülkemizde devlet tarafından marina tahsisleri; özelleştirme, yap-işlet-devret, kullanma izni/işletme hakkı devri ve uzun süre kiralama gibi yöntemlerle yapılmaktadır. Tarafların Bildirim Formundaki ifadelerine göre marina yatırımlarının başlangıçta yüklenilen ağır inşaat maliyetleri nedeniyle geri dönüşleri 10 yılın üzerinde olup verimliliği diğer sınai yatırımlarına göre daha düşüktür. Son yıllarda marinaların doluluk oranları %70'in altına düşmüştür. Marina projelerinin belgelendirme işlemleri zaman alan bürokratik süreçler içermektedir. Buna rağmen, farklı sektörlerde faaliyet gösteren grupların son yıllarda pazara girmek istediği görülmektedir. Marina işletmeciliği, faaliyet konusu itibarıyla hobi, eğlence, dinlenme işi olup bu yönüyle gruplara prestij sağlayan bir iş alanı olarak görülmektedir.
- (17) Talep yapısı açısından değerlendirildiğinde; Milta Marina'nın da yer aldığı Ege ve Akdeniz kıyılarındaki marinalara olan talebin yapısını gezici tipteki yatlar oluşturmaktadır. Yabancı uyruklu yatçılar daha çok Ege ve Akdeniz kıyılarını tercih etmektedir.

G.2.2. İlgili Ürün Pazarı

- (18) İlgili ürün pazarı belirlenirken, tüketicinin gözünde fiyatları, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından birbiriyle değiştirilebilir veya ikame edilebilir olarak kabul edilen bütün mal veya hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınmaktadır.
- (19) Başvurudan edinilen bilgilere göre devralan ve devreden şirketlerin İstanbul ve Muğla illeri kıyı bölgelerinde yer alan limanlarda faaliyet gösterdikleri anlaşılmaktadır. Marina olarak bilinen bu limanlar hakkında Deniz Turizm Yönetmeliği'nin Tanımlar Başlıklı 4. maddesinde "*Deniz turizmi tesisleri: Turizm yatırımı kapsamında bulunan veya turizm işletmesi faaliyetinin yapıldığı, münhasıran deniz turizmi araçlarına güvenli bağlama, karaya çekme, bakım, onarım hizmetleri, bu araçlarla gelen yolculara yeme, içme, dinlenme, eğlence, konaklama gibi hizmetlerden birkaçını veya tamamını sunan kruvaziyer gemi limanı, yat limanı, çekek yeri, rıhtım ve iskele gibi turizm tesislerini,*" ifadesine yer verilmiştir. Bu doğrultuda devrolunan ve devralan her iki limanın da Yönetmelik'te sayılan liman sınıflarından yat limanı/marina oldukları ve devir işleminin her iki tarafının da yat limanı işletmeciliği yaptıkları anlaşılmaktadır.

- (20) İlgili devralma işlemine benzer şekilde yat liman işletmeciliğinin devrini konu alan Rekabet Kurulunun (Kurul) 30.4.2002 tarih ve 02-26/271-110 sayılı, 10.1.2005 tarih ve 05-03/20-10 sayılı, 21.7.2005 tarih ve 05-48/688-181 sayılı, 17.8.2005 tarih ve 05-52/796-216 sayılı, 4.2.2010 tarih ve 10-13/152-63 sayılı kararında ilgili ürün pazarının “*marina işletmeciliği pazarı*” olduğu değerlendirilmiştir. Benzer şekilde 09.07.2015 tarih ve 15-29/421-118 sayılı Setur Servis Turistik A.Ş.’nin Beta Marina Liman ve Çekek İşletmesi A.Ş. ve Pendik Turizm Marina Yat ve Çekek İşletmesi A.Ş.’yi devralmasına izin verilmesine ilişkin Nihai İnceleme Kararında devralan ve devre konu tesislerin marina işletmeciliği yaptığı kabul edilmiştir. Aynı kararın 28. ve 29. paragraflarında ilgili ürün pazarı “...*marina işletmeciliği kapsamında sunulan temel hizmetler deniz hizmetlerinden, kara hizmetlerinden ve kiralama hizmetlerinden oluşmaktadır. Söz konusu üç hizmet grubunun yatların, yat sahiplerinin ve diğer tüketicilerin farklı ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak sunulan ayrı hizmetler olduğu, bu hizmetlerin, tüketiciler bakımından birbirine ikame olarak değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır. [...]İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz’da yer alan açıklamalardan yola çıkarak, marinalar tarafından sunulan hizmetlerin, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından tüketicilerin gözünde ikame olmaması nedeniyle, ayrı ilgili ürün pazarları teşkil ettiği değerlendirilmektedir.*” şeklinde ilgili ürün pazarı marina işletmeciliği pazarının alt pazarlarına ayrılmıştır. Bahsi geçen kararda özetle KOÇ GRUBU’na ait Setur Servis Turistik A.Ş.’nin birisi İstanbul ve diğer ikisi Muğla bölgesinde olmak üzere üç yat limanını devralması işleminde ilgili ürün pazarı deniz hizmetleri, kara hizmetleri ve kiralanabilir alan hizmetleri olarak ayrılarak her bir coğrafi pazar özelinde ele alınmıştır.
- (21) Bu çerçevede mevcut dosya kapsamında da gerek başvurudan edinilen bilgiler, gerek önceki Kurul kararları gerek Deniz Turizmi Birliği Derneğinden (Dernek) elde edilen bilgiye göre yat limanlarının sunduğu hizmetler; yatların denizde bağlaması ve yatçıların günlük ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir takım hizmetlerin bütününden oluşan deniz hizmetleri pazarı; yatların çekilmesi, bakım-onarımı, karada bağlanması ve denize bırakılmasını içeren kara hizmetleri pazarı; yat sahiplerinin sosyal ve teknik ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik olarak market, restoran ve teknik atölye gibi hizmetlerin sunulduğu kiralama hizmetleri pazarı olarak üç kısımda ele alınmıştır.
- (22) Dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta marinaların ve deniz turizm tesislerinin yatırımcıları ve işletmecilerinin uyması gereken asgari kuralları belirleyen Deniz Turizmi Yönetmeliği’nin getirdiği yükümlülüklerdir. Yönetmelik ile deniz turizmi tesisi kapsamına giren tüm tesislerin yerine getirmesi zorunlu olan altyapı ve üst yapı nitelikleri sayılmış, bunun yanında kurvaziyer gemi limanları, yat limanları ve bakım-onarım alanları, çekek yerleri gibi diğer tesisler için sunulması gereken ek hizmetlerin neler olduğu belirtilmiştir. Deniz Turizmi Yönetmeliği’nin yat limanları için öngördüğü asgari hizmetler çerçevesinde, yat limanlarıyla benzer özelliklere sahip bulunan balıkçı barınaklarının ve Yönetmelik’te sayılan diğer turizm tesisleri olan çekek yeri, rıhtım ve iskele gibi turizm tesislerinin, bunun yanında Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerleri Yönetmeliği ile düzenlenen tersaneler ve tekne imal yerlerinin de sundukları asgari hizmetler incelenmiştir. Yat limanlarının, diğer tesislerin ve balıkçı barınaklarının karşılamak zorunda olduğu başlıca asgari gereklilikleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

17-35/564-247

Tablo 3: Deniz Turizmi Yönetmeliği'nde Sayılan Yat Limanlarının, Diğer Turizm Tesislerinin ve Balıkçı Barınaklarının Asgari Hizmetleri

Asgari Nitelikler	Balıkçı Barınakları	Diğer Turizm Tesisleri	3 Çapalı Yat Limanı	4 Çapalı Yat Limanı	5 Çapalı Yat Limanı
Deniz araçlarının yanaşabileceği ve bağlanabileceği rıhtım ve iskeleler	√	√	√	√	√
Çekek yerleri, çekek teçhizatı	Kısmen	Kısmen	√	√	√
Kullanma suyu ve sıcak su hizmetleri, katı ve sıvı atıkların depolama ve arıtma tesisatı, su, televizyon, internet, elektrik ihtiyacını karşılayan kutular	√	Kısmen	√	√	√
Limana giriş çıkışı sağlayan ve kılavuzluk yapan palamar botu, yangın söndürme botu ya da sistemi	Kısmen	√	√	√	√
Dinlenme ihtiyaçlarının karşılandığı salon, yeme içme ünitesi, duş ve tuvalet ünitesi, akaryakıt ikmal veren ünite, otopark, spor tesisleri, emanet veya depo üniteleri	Kısmen	Kısmen	√	√	√
Satış üniteleri, çamaşır ve bulaşık yıkama yerleri	-	Kısmen	√	√	√
Dâhili ve harici telefon, internet, diğer haberleşme araçları gibi alıcı ve vericilere dair hizmetler	-	-	√	√	√
Lokanta veya kafeterya, kuru temizleme hizmeti, bakım onarım hizmeti, yat ve çekek alanı vinç sistemi, teniz kortu, yüzme havuzu, sauna, hamam üniteleri	-	-	-	√	√
Helikopter pisti, sergi, konser, eğlence mekânları, banka hizmetleri, revir, toplantı salonu	-	-	-	-	√

Kaynak: Deniz Turizmi Yönetmeliği

- (23) Yukarıdaki tablodan farklı çapalı yat limanlarının/marinaların sahip olması gereken asgari alt yapı ve üst yapı tesislerinin büyük oranda örtüştüğü, bununla birlikte limanlarca sahip olunan çapa sayısı arttıkça sunulan hizmetlerin niteliğinin geliştiği ve değiştiği görülmektedir. Bu noktada, balıkçı barınakları ve diğer turizm tesisleri ile çekek yeri, tersane ve tekne imal yerlerinin de yat limanlarıyla benzer alanlarda hizmet verip vermediği incelenmelidir. Balıkçı barınaklarının kurulması ve işleyişini düzenleyen Balıkçı Barınakları Yönetmeliği'nin 3. maddesinde *"Her türlü balıkçı gemilerine hizmet vermek maksadı ile mendireklerle korunmuş, yeterli havuz ve geri saha ile barınacak gemilerin manevra yapabilecekleri su alanı ve derinliğe sahip, yükleme, boşaltma, bağlama rıhtımları ile suyu, elektriği, ağ kurtarma sahası, satış yeri, idare binası, ön soğutma ve çekek yeri bulunan, büyüklüğüne ve sağladığı imkanlara göre balıkçı limanı, barınma yeri veya çek çek yeri olarak adlandırılan kıyı yapıları, [...]Su Ürünleri Kooperatif ve Birlikleri ilan edilen süre içinde kiralama talebinde bulunmadığı veya gerekli şartları taşımadıkları takdirde barınak, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince Maliye Bakanlığı tarafından gerçek ve tüzel kişilere kiralanmak üzere ihale edilir."* şeklinde balıkçı barınaklarının ne amaçla kurulduğu ve kimler tarafından işletileceği ifade edilmektedir. Buna ek olarak İşletme Esasları başlıklı 9. maddesinin 1. fıkrasının h) bendinde maddesinde *"Barınağın müsait olması halinde, balıkçı gemilerinden başka, kum motorları, nakliye gemileri, yatlar gibi gemilerin, ücret karşılığında balıkçı barınağından geçici olarak yararlanmasına izin verir."* ifadesine yer verilmiştir. Bu ifadelerden balıkçı barınaklarının yat limanları/marinalar ile kısmen benzer hizmetleri verdikleri değerlendirilmektedir. Bunun yanında Deniz Turizmi Yönetmeliği'nin düzenlediği diğer turizm tesislerinin asgari altyapı ve üst yapı tesisleri de kısmen yat limanlarının sunduğu hizmetlerle örtüşmektedir. Son olarak tekne imal yerleri ve tersanelerin hizmetleri incelendiğinde ve kuruluş amacı göz önüne alındığında

sundukları asgari hizmetlerin yat limanlarının sunduğu hizmetlerle örtüşmediği görülmektedir.

- (24) Arz açısından yapılan değerlendirmede, Kanun ve yönetmeliklerin balıkçı barınakları, rıhtım ve iskeleler, çekek yerleri, tersaneler, tekne imal yerleri için öngördüğü asgari şartlar göz önüne alınarak yat limanlarının sunduğu deniz hizmetleri, kara hizmetleri ve kiralanabilir alan hizmetlerini ilgili ürün pazarlarıyla ne derece örtüştüğü incelenmiş; balıkçı barınaklarının yalnızca kara hizmetlerine ilişkin gereklilikleri karşıladığı; çekek yerleri, iskele ve rıhtımların yalnızca kara hizmetlerine ilişkin gereklilikleri karşıladığı; tersane ve tekne ikmal yerlerinin hiçbir gerekliliği karşılamadığı kanaatine varılmıştır.
- (25) Konuya ilişkin olarak Dernek Genel Sekreteri ile yapılan görüşmede de tekne sahiplerinin yanı sıra marinaların da sigorta yaptırma mecburiyeti olduğu ancak diğer tesisler için sigorta yaptırma mecburiyetinin bulunmadığı, bir yatçının yatını güvenlik sebebiyle balıkçı barınağı gibi belgesiz (yangın, hırsızlık gibi olaylara karşı sigortasız) tesislere bağlamak istemeyeceği, bu sebeple balıkçı barınaklarının marinalara alternatif olamayacağı ifade edilmiştir.
- (26) Bu bilgiler ışığında, talep açısından da marinalar ile balıkçı barınağı ve diğer tesislerin birbiriyle tam ikame olmadığı anlaşılmaktadır.
- (27) Bu doğrultuda, dosya kapsamında en geniş haliyle “yat limanı/marina işletmeciliği pazarı” olarak tanımlanabilecek ilgili ürün pazarı, “deniz hizmetleri pazarı”, “kara hizmetleri pazarı” ve “kiralama hizmetleri pazarı” şeklinde üç alt pazar olarak ele alınmıştır.

G.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (28) Devralma işlemine konu olan Milta Marina, Bodrum-Muğla’da yer almaktadır. Her ne kadar KOÇ GRUBU tarafından Marmara dâhil Türkiye’nin farklı noktalarında marina işletmeciliği faaliyeti gerçekleştirilse de dosya konusu devralma işlemi bakımından yoğunlaşmanın hissedileceği bölge, esas olarak Milta Marina’nın yakın çevresi olacaktır. Türkiye’nin Ege ve Akdeniz kıyılarında yer alan marinaların devrine ilişkin yukarıda zikredilen geçmiş tarihli Kurul kararlarının önemli bir kısmında ilgili coğrafi pazar “Ege ve Akdeniz kıyıları” olarak belirlenmiştir.
- (29) Bildirim Formunda yer verilen bilgilere göre; Ege ve Akdeniz kıyılarımızda 21’i Muğla’da, sekizi Antalya’da, yedisi İzmir’de, üçü Mersin’de, ikisi Aydın’da, biri Balıkesir’de ve biri Çanakkale’de olmak üzere toplam 43 adet marina bulunmaktadır. Bununla birlikte, marina olarak belirtilen limanlar içinde balıkçı barınağı ve diğer deniz tesislerinin de sayıldığı anlaşılmaktadır. Zira Dernek’ten edinilen bilgiler doğrultusunda, Ege-Akdeniz coğrafi bölgesinde faaliyet gösteren marina sayıları; 18’i Muğla’da, yedisi İzmir’de, beşi Antalya’da, ikisi Aydın’da olmak üzere toplam 32 adet olarak belirlenmiştir.
- (30) Kurul’un önceki kararlarında da belirtildiği üzere Ege ve Akdeniz kıyılarımızda gezici yatçılık türü hâkim olup bu durum coğrafi pazarın tespitini etkilemektedir. Dernek’de gerçekleştirilen görüşmede, bir gezici yatçının fiyattan ziyade lokasyonu (bölgeyi) öncelikle tasarladığı, marina tercihinde fiyatların ikinci sırada kaldığı zira fiyat politikalarının oldukça esnek olduğu bilgileri edinilmiştir. Dolayısıyla bir marinanın, bir gezici yatçının güzergâhında olması önem taşımaktadır. Söz konusu görüşmede, Bodrum Milta Marina’ya alternatif olabilecek yat limanları/marinaların, yine öncelikli olarak Bodrum bölgesindekiler olduğu, bu bölgenin kendine has niteliklerinin ayırt edici unsur olduğu, yat sahibinin sadece fiyatı daha uygun olduğu için yatını bir başka yat limanına/marinaya bağlamayacağı, bu açıdan Milta Marina’ya ilk alternatifin Palmarin ve Turgutreis D-Marin marinalarının olabileceği, bu iki marinanın kapasitelerinin Milta Marina’dan çok daha fazla olduğu belirtilmiştir.

- (31) Bu bilgiler çerçevesinde devrolunan Milta Marina'nın içinde bulunduğu marina işletmeciliğine ilişkin coğrafi pazarın "Ege-Akdeniz Kıyıları" olarak tanımlanması mümkün olmakla birlikte, bu coğrafi pazar altında yatların yol alma kabiliyeti, deniz hizmetleri alınabilecek tesislerin birbirlerine yakınlığı, mevsimsel değişkenlikler, marinaların çapa sayısı ve sunduğu hizmetler gibi kişisel ve pazara ilişkin kriterler çerçevesinde mikro coğrafi pazarlar da tanımlanması mümkündür.
- (32) Kara hizmetleri ilgili ürün pazarı çerçevesinde ilgili coğrafi pazar 09.07.2015 tarih ve 15-29/421-118 sayılı Setur Servis Turistik A.Ş.'nin Beta Marina Liman ve Çekek İşletmesi A.Ş. ve Pendik Turizm Marina Yat ve Çekek İşletmesi A.Ş.'yi devralmasına izin verilmesine ilişkin Nihai İnceleme Kararında "*Dosya kapsamında raportörlerce yapılan görüşmelerde, yat sahiplerinin özellikle periyodik bakım-onarım işlemleri için öncelikle yatların denize bağlı bulunduğu marinaları tercih ettiği anlaşılmıştır. Bununla birlikte, ihtiyaç duyulan bakım-onarım işleminin niteliği ya da yatın denize bağlı bulunduğu marinanın çekek alanının bulunmaması ya da altyapısının/ekipmanlarının yetersiz olması gibi nedenlerle yatın başka bir marinada ya da çekek alanında çekek alanı hizmeti alması zorunluluğu ortaya çıkabilmektedir. Bu çerçevede, bakım-onarım hizmetlerini almak amacıyla bağlı bulunduğu marından ayrılmayı tercih eden ya da ayrılmak zorunda kalan yatların hangi coğrafi bölgedeki marinaları ya da çekek alanlarını tercih ettikleri değerlendirilmiştir. Bu tercihte belirleyici unsur, yatın bağlı bulunduğu marından karaya çıkarılacağı alana ulaşmak için katlanacağı yakıt masrafı ve ortaya çıkacak zaman kaybı nedeniyle iki alanın coğrafi yakınlığıdır. Sektör temsilcilerinin dosya kapsamında yer alan görüşlerinden hareketle, çekek alanı hizmetleri bakımından ilgili coğrafi pazarın yatın bağlı bulunduğu il esas alınmak suretiyle bölgesel olarak tanımlanabileceği değerlendirilmektedir.*" tespitinde bulunulmuştur. Buna ek olarak Dernek yetkililerince marina sahaları etrafında gerek teknik gerekse de günlük malzemelerin bulunabileceği birçok tesisin faaliyet gösterdiği, marinaların ve marina dışı tesislerin bir birine müşteri sağlayacak şekilde örgütlendiği belirtilmiştir. Bu bağlamda önceki Kurul Kararıyla aynı doğrultuda il bazında pazar tanımı yapılabileceği kabul edilmekle birlikte "kara hizmetleri" ilgili coğrafi pazarı en geniş ölçüde "Ege-Akdeniz kıyıları" olarak; bunun yanında "kiralama hizmetleri" ilgili coğrafi pazarı da Dernek'ten edinilen bilgiler ve önceki Kurul kararları göz önüne alındığında "Ege-Akdeniz kıyıları" olarak belirlenmiştir.

G.3. Değerlendirme

G.3.1. İşlemin Niteliği

- (33) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin birinci fıkrasında, "*Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde; a) İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi ya da b) Bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması, Kanunun 7 nci maddesi kapsamında birleşme veya devralma işlemi sayılır.*" denilmektedir.
- (34) Bildirim Formunda belirtildiği üzere işlemin konusu, MİLTA TURİZM'in şirket sermayesini temsil eden paylarının tümünün ve tek kontrolünün TEK-ART tarafından devralınmasıdır. Bu kapsamda 25.07.2017 tarihinde Doğan Holding A.Ş. ile TEK-ART arasında "Pay Alım ve Satım Sözleşmesi" imzalanmış, sözleşmenin "Kapanış Koşulları" başlıklı 5. maddesinde geçerlilik şartı olarak "*Rekabet Kurulu'ndan verilmesi gereken izin hiçbir şart ve koşula tabi olmadan verilmiş olacaktır.*" hükmü konulmuştur. Açıklamalar çerçevesinde bildirim konusu işlemin, devre konu şirketin kontrolünde kalıcı değişiklik meydana geleceğinden, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olduğu anlaşılmaktadır.

G.3.2. Eşikler Yönünden Yapılan Değerlendirme

- (35) Dosya mevcudu bilgilerden işlem taraflarının 2016 yılına ait cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aştığı ve dolayısıyla işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.

G.3.3. Etkilenen Pazarlar Açısından Değerlendirme

- (36) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 7. maddesinde hakim durum yaratan veya güçlendiren ve böylece rekabeti önemli ölçüde azaltan yoğunlaşmalar yasaklanmaktadır. Hâkim durum kavramı ise, Kanun'un 3. maddesinde, *"Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü"* olarak tanımlanmaktadır.
- (37) Bu kapsamda işlem tarafı KOÇ GRUBU'nun devralma işlemi sonrasında hâkim duruma gelip gelmeyeceğinin ya da mevcut hâkim durumunu güçlendirip güçlendirmeyeceğinin *"deniz hizmetleri"*, *"kara hizmetleri"* ve *"kiralama hizmetleri"* olmak üzere her bir ilgili ürün pazarında ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. Yine bu doğrultuda Ege-Akdeniz coğrafi pazarında hâkim durum yaratabilecek olası her mikro coğrafi pazarın da değerlendirilmesi uygun olacaktır.

a) Deniz Hizmetleri Pazarı

- (38) Ege-Akdeniz coğrafi pazarında öncelikle *"deniz hizmetleri"* ilgili ürün pazarı değerlendirilecektir. İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 42. paragrafında *"Pazar paylarının belirlenmesindeki referans noktası çoğunlukla satış rakamları olsa da, ilgili ürün veya endüstrinin özelliklerine bağlı başta kapasite, ...gibi başka göstergeler de yararlı bilgiler sağlayabilmektedir."* ifadeleri yer almaktadır. Bu kapsamda Ege-Akdeniz ilgili coğrafi pazarında faaliyet gösteren marinalardan ve Dernek'ten edinilen bilgi ve belgeler doğrultusunda Milta Marina'dan deniz hizmeti almayan bir yatın gidebileceği makul mesafeler göz önüne alınarak hâkim durum yaratılabilecek her bir mikro coğrafi pazara ilişkin 2016 yılı bağlama alanı kapasiteleri ve ciro bazlı pazar payları hesaplanmıştır.
- (39) Sektör oyuncuları ve Dernek'ten elde edilen bilgiye göre denizde bağlama hizmetlerinin marinaların gelirlerinin en büyük kısmını oluşturduğu (yaklaşık %(.)), kara hizmetleri ve tamirin ek gelir olduğu, karada hizmet veren yerlerin ancak denizde bağlama sözleşmesi yapılması şartı ile gelir elde edebileceği anlaşılmıştır. Bu sebeple, deniz bağlama kapasitelerinin pazar paylarının hesaplanmasında uygun bir ölçüt olabileceği değerlendirilmiştir. Bu çerçevede devralma işleminin gerçekleşmesi halinde KOÇ GRUBU'nun Ege-Akdeniz ilgili coğrafi pazarında deniz bağlama alanı kapasitelerine göre pazar payı (.)'den %(.)'a çıkacaktır.

Tablo 4: 2016 Yılı Ege-Akdeniz Bölgesinde Faaliyet Gösteren Büyük Gruplar ve Deniz Hizmetleri Kapasite Pazar Payları (%)

	Devralma Öncesi	Devralma Sonrası
Koç Grubu	(.)	(.)
Doğuş Grubu		(.)
Palmali Grubu		(.)
Marmaris Yat Marin		(.)
Egesu Grubu		(.)
Beta Grubu		(.)
Diğer		(.)

Kaynak: Bildirim Formu

17-35/564-247

- (40) Ege-Akdeniz coğrafi bölgesinde faaliyet gösteren marinalardan gelen cevaplar ve Dernek'ten edinilen bilgi doğrultusunda Ege-Akdeniz coğrafi pazarında marinaların birbirine uzaklıkları ve yatların gün içinde kat edebileceği deniz mili çerçevesinde çeşitli coğrafi pazarlar tanımlanabileceği anlaşılmıştır. Aşağıdaki tabloda devralma işleminin gerçekleşeceği Milta Marina'ya 0-20 deniz mili (Bodrum Yarımadası) uzaklıktaki marinaların kapasiteleri ve deniz hizmetlerinden elde edilen gelirlerine dayalı pazar payları verilmiştir.

Tablo 5: 2016 Yılı Milta Marina 0-20 Deniz Mili Mesafedeki Marinalar Deniz Hizmetleri Pazar Payları

	Pazar Payları	
	Kapasite (%)	Ciro (%)
Milta Marina	(.....)	(.....)
Doğuş Grubu	(.....)	(.....)
Palmali Grubu	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Ege-Akdeniz Bölgesinde bulunan marinalardan elde edilen bilgiler

- (41) İlgili devralmanın gerçekleşmesi halinde Milta Marina'nın 20-45 deniz mili mesafede faaliyet gösteren marinaların kapasiteleri ve bağlama hizmetlerinden elde edilen satış rakamlarına dayalı pazar payları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Devralma öncesi Milta Marina'nın denizde bağlama kapasitesi pazar payı %(.....) ve ciro bazlı deniz hizmetleri pazar payı %(.....), KOÇ GRUBU'nun denizde bağlama kapasitesi pazar payı %(.....) ve ciro bazlı deniz hizmetleri pazar payı %(.....)'tür.

Tablo 6: 2016 Yılı Milta Marina'ya 20-45 Deniz Mili Mesafedeki Marinalar Deniz Hizmetleri Pazar Payları

	Birleşme Sonrası	
	Kapasite (%)	Ciro (%)
Koç Grubu	(.....)	(.....)
Doğuş Grubu	(.....)	(.....)
Palmali Grubu	(.....)	(.....)
Egesu Grubu	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Ege-Akdeniz Bölgesinde bulunan marinalardan elde edilen bilgiler

- (42) Marinalar ve Dernek'ten elde edilen bilgiler doğrultusunda Ege-Akdeniz coğrafi pazarında yer alan alternatif bir diğer coğrafi pazar Milta Marina'ya 45-90 deniz mili mesafedeki marinaların pazar paylarının yer aldığı tablo aşağıda verilmiştir. Devralma öncesi Milta Marina'nın denizde bağlama kapasitesi pazar payı %(.....) ve ciro bazlı deniz hizmetleri pazar payı %(.....), KOÇ GRUBU'nun denizde bağlama kapasitesi pazar payı %(.....) ve ciro bazlı deniz hizmetleri pazar payı %(.....)'tür.

Tablo 7: 2016 Yılı MİLTA Marina'ya 45-90 Deniz Mili Mesafedeki Marinalar Deniz Hizmetleri Pazar Payları

	Birleşme Sonrası	
	Kapasite (%)	Ciro (%)
Koç Grubu	(.....)	(.....)
Doğuş Grubu	(.....)	(.....)
Palmali Grubu	(.....)	(.....)
Egesu Grubu	(.....)	(.....)
Marmaris Yacht Marin	(.....)	(.....)
Martı Marina	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Ege-Akdeniz Bölgesinde bulunan marinalardan elde edilen bilgiler

17-35/564-247

- (43) Deniz hizmetleri ilgili ürün pazarı için devralma sonrası alternatif coğrafi pazarlarda KOÇ GRUBU'nun pazar payları; Ege-Akdeniz coğrafi pazarında bağlama kapasitesi pazar payı %(.); Milta Marina'ya 0-20 deniz mili uzaklıktaki marinalar için bağlama kapasitesi pazar payı %(.), deniz hizmetleri satış ciroları baz alındığında pazar payı %(.); Milta Marina'ya 20-45 deniz mili uzaklıktaki marinalar için bağlama kapasitesi pazar payı %(.), deniz hizmetleri satış ciroları baz alındığında pazar payları %(.); Milta Marina'ya 45-90 deniz mili uzaklıktaki marinalar için bağlama hizmetleri pazar payı %(.), deniz hizmetleri satış ciroları baz alındığında pazar payları %(.) olarak hesaplanmıştır. Devralma işleminin yoğunlaşma seviyeleri dikkate alındığında KOÇ GRUBU'nun Ege-Akdeniz ilgili coğrafi pazarı ve bu pazar içinde yer alan mikro pazarların hiçbirinde %40 pazar payını aşmadığı gözlemlenmiştir.
- (44) Bunun yanında her düzeydeki ilgili coğrafi pazar tanımları içerisinde belediyelere ait bağlama hizmeti veren limanlara değinmek gerekmektedir. Dernek'ten edinilen bilgilere göre belediyelere ait limanlar yat limanlarının sağladıkları güvenlik, sigorta gibi hizmetleri karşılayamamakta, buna karşılık her türlü yata düşük fiyatlarla deniz bağlama hizmeti sunmaktadır. Buna ek olarak Dernek yetkililerinden rıhtım ve iskele, çekek yerleri ve tekne imal yerleri gibi tesislerden geçici bağlama hizmeti sunabileceği bilgisi edinilmiştir. Bu açılardan değerlendirildiğinde söz konusu yerlerin, Bodrum Milta Marina'nın müşterileri olan özellikle yabancı yatlar, yerli lüks ve/veya kurumsal yatlar açısından Milta Marina'ya tam olarak ikame olamayacağı değerlendirilmektedir.

b) Kara Hizmetleri Pazarı

- (45) Kara hizmetleri pazarı devralma işleminden etkilenen bir diğer pazardır. Ege-Akdeniz bölgesinde faaliyet gösteren yat limanları açısından geçmiş Kurul kararları da göz önüne alınarak balıkçı barınakları, çekek yerleri, diğer turizm tesisleri gibi çekek hizmeti veren başkaca tesisler bulunmakla birlikte yalnızca yat limanları arasında yapılan değerlendirmede Ege-Akdeniz coğrafi bölgesinde KOÇ GRUBU'nun kara hizmetleri ilgili ürün pazarı kapasite pazar payı %(.)'dir. Deniz hizmetleri ilgili ürün pazarında olduğu gibi kara hizmetleri pazarında da Ege-Akdeniz coğrafi pazarı içinde yer alan alternatif pazarlar oluşturabilmesi mümkündür. Bu kapsamda devralma işleminin gerçekleşmesi halinde toplulaştırılmış pazar payları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 8: 2016 Yılı Milta Marina'nın Çeşitli Mesafedeki Marinalara Uzaklığına Dayalı Kara Hizmetleri Pazar Payları

	0-20 Deniz Mili		20-45 Deniz Mili		45-90 Deniz Mili	
	Kapasite (%)	Ciro (%)	Kapasite (%)	Ciro (%)	Kapasite (%)	Ciro (%)
Koç Grubu	(.)	(.)	(.)	(.)	(.)	(.)
Doğuş Grubu	(.)	(.)	(.)	(.)	(.)	(.)
Palmali Grubu	(.)	(.)	(.)	(.)	(.)	(.)
Diğer	(.)	(.)	(.)	(.)	(.)	(.)

Kaynak: Bildirim Formu ve Ege-Akdeniz Bölgesinde bulunan marinalardan elde edilen bilgiler

- (46) Tablolardan KOÇ GRUBU'nun pazar payının Ege-Akdeniz coğrafi bölgesinde ve bu bölge içinde yer alan alternatif pazarlar içinde en fazla en geniş coğrafya olan Ege-Akdeniz'de %(.)'e ulaştığı görülmektedir. Bunun yanında kara hizmetlerinin yapısı gereği kimi zaman balıkçı barınakları ve çekek alanı hizmeti veren kurumlarca da çekek hizmeti verilebilmektedir. Bu alanların sayısı tam bilinmemekle birlikte Ege-Akdeniz bölgesine yayılı bir şekilde çekek alanı kapasitesinin 1000 olduğu tahmin edilmektedir. Ege-Akdeniz coğrafi bölgesinde marinalar, kara hizmeti veren kurumlar ve balıkçı barınaklarının eklenmesiyle oluşacak pazar içinde KOÇ GRUBU'nun %(.)'in olan pazar payının daha da düşeceği beklenmektedir.

- (47) Belirtilmesi gereken bir diğer nokta kara hizmetlerinin ikincil bir hizmet alanı olduğudur. Kendisinden bilgi belge talebinde bulunulmuş olan marinaların kara hizmetlerinden elde ettiği gelirin, deniz hizmetlerinden elde ettiği gelirin oldukça gerisinde kaldığı görülmektedir. Bunun yanında Ege-Akdeniz bölgesinde hiç çekek yeri bulunmayan ya da çok küçük bir kara sahası bulunan marinalar olduğu da bilinmektedir. Dernek yetkililerince yat limanı işletmecilerinin tümünün deniz hizmetlerini kendilerinin verdiği ancak bazılarının kara hizmetlerini bizzat kendilerini tarafından karşılandığı belirtilmiştir. Kara hizmetleri pazarındaki bu iki durum birlikte değerlendirildiğinde kara hizmetleri ilgili ürün pazarının deniz hizmetleri ilgili ürün pazarına göre ikincil önem taşıdığı değerlendirilmektedir.

c) Kiralama Hizmetleri Pazarı

- (48) Kiralama hizmetleri devralma işleminden etkilenen bir diğer pazarı oluşturmaktadır. KOÇ GRUBU'nun kontrolünde bulunan marinaların kiralama hizmetleri acente, teknik atölye, mağaza, market, restoran-cafe, kozmetik-kuaför, depo gibi çeşitli sektörlerde faaliyet göstermektedir. Bu kapsamda Dernek'ten alınan bilgiye göre Ege-Akdeniz bölgesinde yer alan marinaların kiralama hizmetlerinden faydalanmayacak bir yatçının marinalar etrafında bulunan benzer hizmetleri alması mümkün olmaktadır.
- (49) İlgili pazar paylarının belirlenmesinde yalnızca marinalarda yer alan kiralanabilir alanların pazara dâhil edilmesiyle doğru sonuçlara ulaşılamayacağı değerlendirilmektedir. Bunun nedeni, marinaların kiralanabilir alan hizmetlerinden yalnızca marinanın deniz ve kara hizmetlerinden faydalananların değil, marina dışından gelecek müşterilerin de faydalanabilecek olmasıdır. Bu durum ise marinaların kiralama hizmetlerinden ne ölçüde yat sahiplerinin ne ölçüde marina dışı müşterilerin faydalandığının tespit edilmesini imkânsız hale getirmektedir. Bu çerçevede kiralanabilir alan hizmetleri pazarının "Ege-Akdeniz kıyıları" olarak belirlenmesinin uygun olacağı, bu bölgede bulunan çok sayıdaki AVM ve alternatif mağazalar sebebiyle marinaların kiralık alanlarında sağlanan hizmet ve markalı ürünler açısından hâkim durum yaratılmasından bahsedilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

G.4. Hâkim Durum Değerlendirmesi

- (50) Hâkim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz'da "(10)... Hâkim durum değerlendirmesinde göz önünde bulundurulacak temel unsurlar; incelenen teşebbüsün ve rakiplerinin ilgili pazardaki konumu, pazara giriş ve pazardaki büyüme engelleri, alıcıların pazarlık gücü olarak sınıflandırılabilir." şeklinde hâkim durum değerlendirmesinde nelerin göz önünde bulundurulacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda rakiplerin pazardaki konumu, pazara giriş engelleri ve alıcıların gücünü ölçmeye yönelik olarak sektördeki oyuncuların ve Dernek'ten bilgi talep edilmiştir.

17-35/564-247

(51) Ege-Akdeniz coğrafi bölgesinde faaliyet gösteren oyunculardan; Çanakkale ilinde faaliyet gösteren 1, İzmir ilinde faaliyet gösteren 7, Aydın ilinde faaliyet gösteren 2, Muğla ilinde faaliyet gösteren 16, Antalya ilinde faaliyet gösteren 6, Mersin ilinde faaliyet gösteren 2 limandan bilgi talebinde bulunulmuş, bu limanlardan inceleme süresi boyunca cevaplar alınmıştır. Alınan cevaplarda özetle;

- Ellerde ilgili devralmanın pazardaki rekabetçi yapıya etkisini gösteren bir çalışma bulunmadığı,
- Devralmanın rekabetçi yapıyı bozmayacağı,
- Devralınan marinanın halihazırda faaliyet gösterdiğinden el değiştirmesinin rekabete etkisi olmayacağı,
- Rekabetçi yapının bölgesel değerlendirmesinin doğru olacağı

ifadeleri yer almaktadır. Buna ek olarak Milta Marina'ya giriş yapmayan bir yatın gidebileceği muhtemel limanlar olarak başlıca Bodrum Belediye Marinasi, D-Marin Turgutreis Marinasi, Yalıkavak Palmarin Marinasi, Gökova Ören Marinasi, Port İasos Marinasi, Güllük Ören Marinasi ve çeşitli uzaklıktaki birçok liman sayılmaktadır.

(52) Bunun yanında ilgili devralma işlemine izin verilmesi halinde oluşacak yeni pazarın rekabetçi gücünün azalacağı ve birden fazla marinası bulunan grupların yatları birbirine yönlendirmesi vasıtasıyla rekabet güçlerini arttıracaklarını belirten cevaplar verilmiştir. Bu marinalarla telefon yoluyla iletişime geçilerek konunun daha açıkça ifade edilmesi adına duruma örnek olabilecek herhangi bir tecrübelerinin olup olmadığı sorulmuş, ifadelerini destekleyecek herhangi bir somut durum ya da verinin paylaşılması talep edilmiştir. Ancak marinalardan talep doğrultusunda başka bir açıklama gelmemiştir.

(53) Marinalardan ve Dernek'ten elde edilen bilgiler doğrultusunda bölgeselliğin değerlendirilmesinde fayda bulunmaktadır. Deniz yolu ulaşımının kara ve hava yolu ulaşımından farklı dinamikleri bulunmakla birlikte her taşıtta olduğu gibi yatların da belirli bir yakıt ve motor gücü kapasitesi bulunmaktadır. Bu kapsamda bir yatın bir bölgeden bir başka bölgeye ulaşımında asgari gereksinimlerini karşılaması gerekmektedir. Bu nedenle yalnızca ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması söz konusu olduğunda dahi yat limanları arasında rekabetçi bir pazar bulunmaktadır. Bunun yanında Ege-Akdeniz bölgesinde yaygın olarak görülen gezici yatçılığı turistik bir uğraş olarak kabul ederek, yat limanları arasında turizm sektörüne yönelik verilmesi gereken hizmetler için de rekabet edildiği kabul edilmektedir.

(54) Bunun yanında bölgeselliğe dair değerlendirilmesi gereken bir başka husus Ege-Akdeniz bölgesinde yer alan yat limanlarının önemli bir kısmının Muğla ilinde yer almasıdır. Dernek'ten edinilen bilgiye göre Muğla ili Türkiye marinaları bağlama kapasitesinin %38'ine sahip durumda bulunmaktadır. Bunun yanında marinalardan elde edilen bilgiye göre Muğla ili Bodrum Yarımadası'nda faaliyet gösteren üç marinanın, Milta Marina'ya 90 deniz mili mesafede faaliyet gösteren marinalar içinde, bağlama hizmetleri kapasite pazar payları %(.....) iken ciro bazlı deniz hizmetleri pazar payları %(.....) düzeyindedir. Bu durum Ege-Akdeniz Bölgesinin içinde Muğla ili ve Bodrum Yarımadası gibi mikro pazarlar ortaya çıkabileceğine işaret etmektedir. Nitekim sektörde faaliyet gösteren marinalar da kendilerine sorulan soruya cevaben %95 oranında Bodrum Yarımadası'nda faaliyet gösteren marinaları Milta Marina'ya alternatif olarak göstermiştir. Bu kapsamda ilgili devralma işlemi sonunda Bodrum Yarımadası ilgili coğrafi pazar olarak kabul edilse dahi KOÇ GRUBU'nun pazara yeni giriş yapacağı ve hem bağlama kapasitesi pazar payının hem de ciro bazlı deniz hizmetleri pazar payının %(.....) aşmadığı görülmektedir.

17-35/564-247

- (55) Son olarak ifade edilmesi gereken nokta Türkiye karasularının yabancı ülke yatçularına açık olması ve Türkiye bayraklı botların yurtdışı çıkışının mümkün olmasıdır. Bu durum Ege-Akdeniz bölgesinde faaliyet gösteren birçok yat limanının rakip ülkeler ile de rekabet halinde olmasına neden olmaktadır. Dernek'te yapılan görüşmede Yunanistan'ın Rodos ve Simi adalarının Milta Marina'ya rakip olabileceği belirtilmiştir.
- (56) Bu bilgiler ışığında, başvuru konusu devralma işlemi sonucunda, hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (57) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.